

Zasiłek rodzinny i dodatki

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Komu przysługuje?

Rodzicom, opiekunom a także pełnoletniej osobie uczącej się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 24 roku życia, jeśli nie pozostaje na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.

Zasiłek przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- a) 18 roku życia lub,
- b) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo,
- c) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł lub kwoty 764 zł na osobę w rodzinie z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodzin, „zasada złotówka za złotówkę”.

W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z zasadą "złotówka za złotówkę" jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują.

Jaka wysokość?

- 95 złotych na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia
- 124 złotych na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- 135 złotych na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Dodatki do zasiłku rodzinnego

1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka.

Przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka.

Dodatek przysługuje, po przedstawieniu zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego pozostawanie pod opieką medyczną matki dziecka nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Obowiązek dostarczenia zaświadczenia nie dotyczy opiekunów prawnych i faktycznych dziecka a także osób, które przysposobiły dziecko.

Zaświadczenie może być potwierdzone przez każdego lekarza bez względu na specjalizację, który na podstawie dostępnej dokumentacji potwierdzi pozostawanie kobiety w ciąży pod opieką lekarską (może to być m.in. karta przebiegu ciąży, dokumentacja medyczna znajdująca się w placówce opieki zdrowotnej, w której zarejestrowana jest kobieta, bądź dokumentacja medyczna przedstawiona przez ciężarną, która przebywała w innej części kraju lub za granicą).

Wysokość dodatku wynosi 1000 zł jednorazowo.

2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Przysługuje osobie, która jest uprawniona do urlopu wychowawczego na to dziecko, jeżeli przebywa pod faktyczną opieką tej osoby.

Dodatek przysługuje przez okres:

- a) 24 miesiące kalendarzowych,
- b) 36 miesięcy kalendarzowych, jeśli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- c) 72 miesiące kalendarzowych, jeśli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek nie przysługuje, jeżeli:

- a) bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego osoba (ojciec, matka) pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy,
- b) podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- c) dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem
- d) w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego,
- e) korzysta ze świadczenia rodzicielskiego.

Wymagane dokumenty:

- zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy, oraz
- co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego
- Pit 11 pracodawcy z roku bazowego
- zaświadczenie lub oświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki.

Wysokość dodatku wynosi 400 zł miesięcznie.

3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- a) drugi z rodziców dziecka nie żyje (konieczny jest akt zgonu drugiego rodzica),
- b) ojciec dziecka jest nieznan (konieczny jest odpis zupełny aktu urodzenia),
- c) powództwo o ustalenie świadczeń alimentacyjnych od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Wysokość dodatku wynosi 193 zł miesięcznie. Nie więcej niż 386 zł miesięcznie na wszystkie dzieci.

W przypadku, gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności wysokość dodatku wynosi 273 zł miesięcznie. Nie więcej niż 546 zł miesięcznie na wszystkie dzieci.

4. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Wysokość dodatku wynosi 95 zł miesięcznie na każde uprawnione dziecko.

5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- a) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- b) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Należy przedłożyć orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

Wysokość dodatku wynosi 90 zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia lub 110 zł miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia.

6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Przysługuje, na dziecko rozpoczynające rok szkolny lub roczne przygotowanie przedszkolne.

Wysokość dodatku wynosi 100 zł.

7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

a) związany z dojazdem do miejsca nauki

Przysługuje w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej.

Wysokość dodatku wynosi 69 zł miesięcznie.

b) związany z zamieszkaniem w miejscu nauki

Przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przyznaje się na okres od września do czerwca, (ale nie wcześniej niż od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek).

Wysokość dodatku wynosi 113 zł miesięcznie.

Wymagane dokumenty

- oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania,
- zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania,
- inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Dokumenty niezbędne przy składaniu wniosku

- dokument tożsamości do wglądu,
- opiekun prawny - dokument tożsamości do wglądu + orzeczenie sądu ustanawiające opiekuna prawnego,
- opiekun faktyczny - dokument tożsamości do wglądu + zaświadczenie z sądu o toczącym się postępowaniu w sprawie przysposobienia dziecka,
- osoba ucząca się - akty zgonu rodzica/ów lub/i wyrok sądu orzekający alimenty od rodzica lub od obojga rodziców kserokopię aktu urodzenia dziecka (zupełny odpis aktu urodzenia w przypadku dziecka nieuznanego),
- prawomocny wyrok sądu orzekający separację lub rozwód,
- w przypadku jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem do płacenia alimentów na rzecz osoby spoza rodziny

należy dostarczyć przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów w roku bazowym oraz ww. wyrok sądowy/ugodę,

- w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko/dzieci wyrok zasądający alimenty lub ugoda zatwierdzona przez sąd,
- akt zgonu współmałżonka,
- w przypadku zaginięcia współmałżonka – aktualne zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki Policji o przyjęcia zgłoszenia o zaginięciu małżonka.

Dokumenty dotyczące sytuacji dochodowej i zawodowej wnioskodawcy oraz pełnoletnich członków rodziny:

- W przypadku podjęcia zatrudnienia po roku bazowym zaświadczenie lub oświadczenie o wysokości uzyskanego dochodu z drugiego miesiąca pracy,
- Oświadczenie o wysokości dochodu uzyskanego z drugiego miesiąca prowadzonej działalności rozpoczęciu działalności gospodarczej,
- Świadczenie pracy/umowa zlecenie/o dzieło lub zaświadczenie od pracodawcy o wykonywaniu umowy zlecenia/o dzieło w przypadku utraty dochodu,
- Oświadczenie o wysokości gospodarstwa rolnego lub nakaz płatniczy za rok bazowy – dotyczy osób, które posiadają gospodarstwo rolne.

Inne dokumenty:

- zaświadczenie z instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie o wysokości ponoszonych opłat przez rodzica dziecka - w przypadku umieszczenia dziecka w takiej instytucji,
- w przypadku cudzoziemca - kserokopia karty pobytu oraz decyzja o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uprawniający do wykonywania pracy (np. karta pobytu z „dostępem do rynku pracy”).
- zaświadczenia należy przedłożyć w oryginale a w przypadku pozostałych dokumentów kserokopię wraz z oryginałem do wglądu,
- oświadczenie (zał. nr 2) o dochodzie nieopodatkowanym (np.: alimenty, stypendia),
- oświadczenie (zał. nr 6) o uczęszczaniu dziecka do szkoły ponadpodstawowej.